

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัย แบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ สภาปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ และการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การศึกษาแบบสำรวจ (Survey Research) ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ในประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายตามหลักอปริหานิยธรรม การมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณสมบัติผู้นำตามหลักอปริหานิยธรรม การมีส่วนร่วมทางการบริหารท้องถิ่นตามหลักอปริหานิยธรรม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองท้องถิ่นด้วยความสมัครใจตามหลักอปริหานิยธรรม ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๑.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

๓.๑.๑ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-depth Interview) โดยดำเนินการกับ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตภาคตะวันออก

๓.๑.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) ใช้การศึกษาสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตภาคตะวันออก จำนวน ๑๒ แห่ง ได้แก่ กลุ่มผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกจำนวน ๑๑๘,๓๒๒ คน แบ่งเป็นจังหวัดจันทบุรี ๗๐,๔๔๕ คน^๑ จังหวัดตราด ๔๗,๘๗๗ คน^๒ โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธี Yaro Yamane^๓ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔๐๐ คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

๓.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลหลัก

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านประชากรที่ใช้ในการวิจัยโดยแบ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

๓.๒.๑ ผู้ให้ข้อมูลหลักด้านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้เชี่ยวชาญในเขตพื้นที่ในเขตพื้นที่ภาคตะวันออก ได้แก่ พระภิกษุระดับผู้ปกครองคณะสงฆ์ จำนวน ๔ รูป ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด จำนวน ๒ ท่าน สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด จำนวน ๒ ท่าน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๒ ท่าน นายกเทศมนตรีเมือง จำนวน ๔ ท่าน นายกเทศบาลตำบล จำนวน ๖ ท่าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๒ ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ ท่าน และรวมทั้งหมด จำนวน ๒๗ รูป/คน ซึ่งมีรายนาม ดังต่อไปนี้

๑.พระราชจันทโมลี(ประเสริฐ วัฒน) เจ้าคณะจังหวัดจันทบุรี

๒.พระบูรเขตธรรมคณี(บังคม รักจิตธัมโม) เจ้าคณะจังหวัดตราด

๓.พระครูมงคลปัญญากร(สันตติ ปญญาวุฑฺโฒ) เจ้าคณะอำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

๔.พระครูไพศาลบุญวัฒน์(จรินทร์ สุทนโต) เจ้าคณะอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

๕.นายอมรภักดิ์ เรืองเดช สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดจันทบุรี

๖.นางประภัสสร ศิริแสงชัยกุล สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดตราด

๗.นายประทีป จงสีปธรรม ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตราด

๘.นายพจน์ รักความสุข ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจันทบุรี

๙.นายธีระ สลักเพชร อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม,อดีต ส.ส.จังหวัดตราด

^๑สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจันทบุรี, จำนวนประชากรและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง, ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗

^๒สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตราด, จำนวนประชากรและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง, ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔

^๓Yaro Yamane (1967), อ้างใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร : บิซิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๒), หน้า ๔๘ – ๔๙.

๑๐.นายธนภณ กิจกาญจน์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี

๑๑.นายวิเชียร ทรัพย์เจริญ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด

๑๒.ดร.อุทิศ ดิษฐปราณีต คณบดีคณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จังหวัดจันทบุรี

๑๓.นางกรศิริ สง่าศิลป์ ประธานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัดตราด

๑๔.ดร.เอกชัย กิจเกษมเจริญ ผอ.วิจัยและแผนพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จังหวัดจันทบุรี

๑๕.นายชนินทร์ สุทธิวาริ์ นายกเทศมนตรีเมืองตราด อำเภอเมือง จังหวัดตราด

๑๖.นายบุรินทร์ รัตนอดมนาน นายกเทศมนตรีเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

๑๗.นายวัลลภ ตั้งรักษาสัตย์ นายกเทศมนตรีเมืองท่าใหม่ อำเภوتاใหม่ จังหวัดจันทบุรี

๑๘.นางสุกานดา สุทธิพัฒนกุล นายกเทศมนตรีเมืองจันทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

๑๙.นายเด่นดวง ประดลชอบ นายกเทศมนตรีตำบลเขาสมิง อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด

๒๐.นางปราณี ยอดคุณ ประธานกรรมการการพัฒนาสตรีโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

๒๑.นายธานินทร์ สมบูรณ์ นายกเทศมนตรีตำบลนายายอาม อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

๒๒.นายประวิช เลิศพรทิพย์ นายกเทศมนตรีตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

๒๓.นายพินิจ เพชรนำชม นายกเทศมนตรีตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

๒๔.นายวิระชาญ ประทีปประยะกุล นายกเทศมนตรีตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

๒๕.นายนคร เขาแก้ว นายกเทศมนตรีตำบลหนองบอน อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด

๒๖.นายจักรกฤษณ์ สลักเพชร นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

๒๗.นายจรูญ บินลอย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองใหญ่ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด

๒๘.นายวรวิทย์ ศุภโชคชัย นายกเทศมนตรีนครระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

๓.๒.๒ ผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามกับประชากร ได้แก่ กลุ่มประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกจำนวน ๑๒ แห่ง จำนวน ๑๑๘,๓๒๒ คนแบ่งเป็นจังหวัดจันทบุรี ๗๐,๔๔๕ คน จังหวัดตราด ๔๗,๓๗๗ คน^๕ โดยใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยวิธี Yaro Yamane^๖ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔๐๐ คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย(Simple Random Sampling)

การคำนวณขนาดของตัวอย่าง (Sample size) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยคำนวณโดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane^๗ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

ซึ่งในงานวิจัยกำหนดให้มีความคาดเคลื่อนได้ร้อยละ ๕ หรือ ๐.๐๕

ผลการคำนวณขนาดตัวอย่างของประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกจำนวน ๑๒ แห่ง มีจำนวนทั้งหมด ๑๑๘,๓๒๒ คน

$$\text{แทนค่า } n = \frac{118,322}{1+118,322 (0.05)^2} = 399.997$$

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่การคำนวณและตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนของประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้อย่างสมบูรณ์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔๐๐ คน

^๕สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจันทบุรี, จำนวนประชากรและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง, ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๗

^๕สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตราด, จำนวนประชากรและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง, ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔.

^๖Yaro Yamane (1967), อ้างใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร : บิซิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๒), หน้า ๔๘ – ๔๙.

^๗Yamane,T. .Statistics : An Introductory Analysis.(3rd ed.). (Singapore : Times Printers Sdn.Bhd, 1973), p. 79.

ตารางที่ ๓.๑ : ตารางแสดงจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ใช้ในการแจกแบบสอบถามเชิงปริมาณ

ลำดับ	อปท.	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	กลุ่มตัวอย่าง
๑	เทศบาลเมืองจันทบุรี	๒๔,๘๘๘	๘๓
๒	เทศบาลเมืองท่าใหม่	๑๐,๐๖๑	๓๔
๓	เทศบาลเมืองขลุง	๑๑,๐๓๐	๓๗
๔	ทต.โป่งน้ำร้อน	๘,๘๒๗	๓๐
๕	ทต.มะขาม	๗,๘๔๕	๒๖
๖	ทต.นายายอาม	๗,๗๙๔	๒๖
๗	เทศบาลเมืองตราด	๑๒,๓๘๐	๔๑
๘	ทต.เขาสมิง	๗,๕๒๘	๒๕
๙	ทต.คลองใหญ่	๗,๗๓๕	๒๖
๑๐	ทต.หนองบอน	๗,๔๕๕	๒๕
๑๑	อบต. เกาะช้างใต้	๖,๓๕๐	๒๔
๑๒	อบต. คลองใหญ่	๖,๔๒๙	๒๓
	รวม	๑๑๘,๓๒๒	๔๐๐

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยศึกษาเอกสารวิชาการและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นลักษณะของเครื่องในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ และ แบบสอบถาม ดังนี้

๑. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของเนื้อหาการวิจัยและวิเคราะห์สาระสำคัญจากนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านต่างๆ ดังนี้

- ๑) การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาของข้อคำถาม
- ๒) โครงสร้างของประเด็นเนื้อหาคำถามที่ครอบคลุมสาระสำคัญของสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นของประชาชน
- ๓) กรอบประเด็นและข้อคำถามครอบคลุมเนื้อหาสำคัญที่ต้องการตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้

๒.แบบสอบถาม (Questionnaires) ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออก ดังนี้

๑.ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นพร้อมทั้งหลักการบริหารนิยธรรม๗ มาประกอบด้วยเนื้อหา

๒.นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างกรอบของคำถามโดยสร้างเครื่องมือจากกรอบเนื้อหาในคำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

๓.เสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ปรึกษาแนะนำ

๔.นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง(Validity) ทั้งความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) โดยการหาค่าหาดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item – Objective Congruence)^๔ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่า IOC ดังนี้

๔.๑ พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา,ดร.ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

๔.๒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เติมศักดิ์ ทองอินทร์ หัวหน้าภาควิชาการศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๓ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร(วัดศรีสุदारาม) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๔ อาจารย์ ดร.ยุทธนา ประณีต อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔.๕ นาวาอากาศเอก ดร.นภัทร์ แก้วนาถ อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^๔สมจิตร แก้วนาถ, การพัฒนาและศึกษาความเป็นไปได้ของระบบการประกันคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมของกองทัพอากาศ, **ปริญญานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต(การวิจัยและพัฒนา)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๕๑).

มีสูตร^๙ ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } IOC &= \text{ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์} \\ \sum R &= \text{ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ} \\ N &= \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ} \end{aligned}$$

โดยกำหนดคะแนนสำหรับการพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

ให้ + ๑ ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

ให้ ๐ ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

ให้ - ๑ ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

โดยออกแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อในเครื่องมือวัดการคำนวณค่า IOC ของคำถามทั้ง ๑๔๐ ข้อ แต่ละข้อมีค่าเฉลี่ย > ๐.๕๐ ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและเป็นที่ยอมรับในทางการวิจัยได้^{๑๐}

๕. นำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน ณ เทศบาลนครระยอง จังหวัดระยอง เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของ Cronbach^{๑๑} ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่มีความน่าเชื่อถือจะต้องมีค่าที่คำนวณได้ > ๐.๘๐ ขึ้นไป จึงถือว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนั้นๆ มีความเชื่อมั่นสูงเพียงพอที่จะเชื่อถือได้จริง^{๑๒} โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากการทดลองใช้ เท่ากับ ๐.๘๖๗ แสดงค่าความเชื่อมั่นสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงรายข้อเท่ากับ ๐.๘๖๗ (ตามภาคผนวก) และสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงทั้งฉบับ

^๙ สุวารี ศิริโกการภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒๙ - ๑๓๐.

^{๑๐} สุนทร พูนเอียด, แนวคิด ทฤษฎี และหลักการปฏิบัติการวิจัยภาคสนาม, (สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, ๒๕๔๕), หน้า ๑๓๙.

^{๑๑} ประยูร อาษานาม, คู่มือวิจัยทางการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๑), หน้า ๘๗.

^{๑๒} Cronbach, Lee J., **Aptitudes and Instructional Methods A Handbook for Researchon Interactions**, (Wiley & Sons New York, 1971), p. 213.

๖.นำเครื่องมือที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้ว ไปเก็บข้อมูลข้อมูลจากกลุ่มประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน ๑๒ แห่ง จำนวน ๑๑๘,๓๒๒ คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔๐๐ คน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า ๕ ระดับ โดยแต่ละระดับคะแนนมีความหมายดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๕๐ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด
- คะแนนเฉลี่ย ๑.๕๑ – ๒.๕๐ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า เห็นด้วยน้อย
- คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๑ – ๓.๕๐ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า เห็นด้วยปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๑ – ๔.๕๐ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า เห็นด้วยมาก
- คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๑ – ๕.๐๐ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า เห็นด้วยมากที่สุด

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนด ๕ ขั้นตอนและวิธีการในการศึกษาแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ ๑ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและประเด็นที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ ๒ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๒๗ รูป/คน เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นที่ ๓ นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสังเคราะห์เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามที่เหมาะสมกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นที่ ๔ การตรวจสอบข้อมูลและการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์พร้อมกับการแจกแบบสอบถามนำไปพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้อย่างไร

ขั้นที่ ๕ สรุปและอภิปรายผลการวิจัยและการนำเสนอการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้กำหนดการเก็บข้อมูลตามลักษณะของชนิดของเครื่องมือดังนี้

๓.๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก ได้แก่ คณะสงฆ์ระดับผู้บริหาร, ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออก จำนวน ๒๗ รูป/คน โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงอธิบายเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นของประชาชนได้อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลโดยคำรับรองผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อขอเข้าสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองพร้อมกับส่งโครงสร้าง ประเด็นคำถาม ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ล่วงหน้า และกำหนด วัน เวลา และสถานที่ ส่วนในขณะการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตจากผู้เชี่ยวชาญใช้เครื่องบันทึกเสียงและกล้องบันทึกภาพนิ่ง

๓.๔.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถามประเด็นเกี่ยวกับกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตภาคตะวันออกและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออกจำนวน ๑๒ แห่ง จำนวน ๑๑๘,๓๒๒ คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔๐๐ คน

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยแบ่งออกเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เรื่องการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมของประชาชนในเขตภาคตะวันออก จำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา(Descriptive Content Analysis Technique) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่เขตภาคตะวันออก แล้วนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดไปทำการตรวจสอบความถูกต้อง(Editing) ลงรหัส (Code Book) ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำการคำนวณค่าสถิติต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์การนำเสนอและสรุปผลการวิจัย ซึ่งเป็นสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ

(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความถี่
ค่าความถี่(Frequency)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น ๔ สถิติ ดังนี้

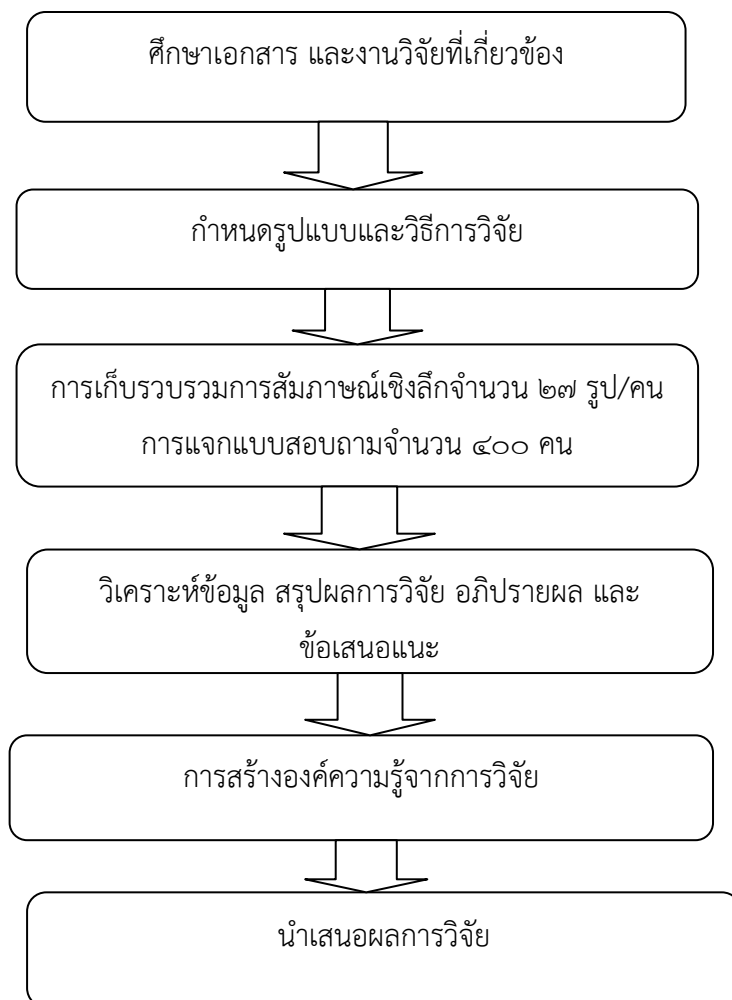
๑.ค่าความถี่(Frequency)

๒.ค่าร้อยละ(Percentage)

๓.ค่าเฉลี่ย(Mean)

๔.ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)

ขั้นตอนการวิจัย

แผนภาพที่ ๓.๑ : แผนภาพแสดงขั้นตอนการวิจัย